

Melanotaenia boesemani - Boeseman-szivárványhal

ELSŐ LEÍRÓJA:	Allen, 1980
CSALÁD:	Melanotaeniidae
MÉRET:	10 cm
C°:	27-30
pH°:	6,5-7,5
Nk°:	10-20
HELYIGÉNY:	200 liter
VISELKEDÉS:	békés, csapathal
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	középső - felső szint
ÉLETTARTAM:	5-7 év
TERM.VÉD.:	veszélyeztetett

Melanotaenia boesemani
Boeseman - szivárványhal
 (Allen, 1980)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Melanotaenia boesemani – Boeseman-szivárványhal elterjedési területe
 (Distribution map)

Az Ayamaru-tó endemikus hala, ez Pápua Új – Guinea nyugati részén, Irian Jayában található. Ezen kívül előfordul még a Hain, az Uter és Aitinjo tavakban, valamint az Ayamaru-tóval közvetlen kapcsolatban álló Kromsa - folyóban is.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Teste kétszínű; a fej és mellrésze része acélkék, sötét keresztcsíkokkal, a hátulsó egyszínű sárga. A kék testközép táján sárgába megy át, és a farok felé tűzpiros színű, fehérrel szegett úszókkal. Mint a

szivárványhalaknak általában, hátúszója két részből áll; hátulsó része és a farok alatti úszó világos szegélyű, hosszú alapú, és a farokúszóval azonos színűek. A hímek általában színesebbek, amíg a nőstények színe természetesen halványabb, sárgászöld, testükön alig mutatkozik színekülönbség.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Nagyon békés habitusú rajhal, de gyors úszásával és viszonylag nagy méreteivel zavarhatja a kisebb vagy lassan mozgó halakat. Ugyanezen tulajdonságai miatt nagyobb medencét igényel, a háttérben lehetőleg sűrű növényzettel beültetve, előtte jókora kiúszótérnek is helyet biztosítva. Jó társhalai lehetnek más hasonló méretű szivárványhal félék, pontylazacok, dániók, díszmárnák és egyes harcsafélék. Ajánlhatóak még az afrikai hasadék-völgyi (Tanganyika- és Malawi-tó) nagy tavak hasonló méretű lakói is, hasonló vízigényük miatt. S bár ez nem biotóp tartás, jónéhány gyakorlat mutatja, hogy végiggondolt társításuk könnyedén működőképes, már csak abból adódóan is, hogy életmódjuk hasonlít a Tanganyika-tavi lazacsügérekére. Néha előfordul, hogy diszkoszhalak mellé is ajánlják (bár e faj a diszkoszoknak szükséges túl lágy vizet nem kedveli), ez abból adódik, hogy hasonlóan meleg vizekből származnak. Ha biotóp medencét kívánunk számukra építeni, akkor az Ayamaru-tó élővilágát kell figyelembe vennünk, ahonnan más, gyönyörű szivárványhalak is előkerültek már (pl.: *Melanotaenia ajamaruensis*).

A Boeseman-szivárványhal tipikus rajhal, ennek megfelelően nyugtalanul viselkedik, ha nem tartunk legalább 6-8, de lehetőleg még több példányt együtt. A hímeket is arra ösztönzi a szélesebb konkurencia jelenléte, hogy legszebb színeikkel villogjanak fajtársaik előtt. Teljesen természetes, mint ahogy feljebb is említettük, egy ilyen méretű csapatnak kisméretű akvárium egyáltalán nem megfelelő. Kristálytisztá, jól szűrt, oxigéndús vizet igényelnek!

Érdeemes változatos élő elességgel táplálnunk őket, hogy színeik pompásan ragyogjanak, de elfogadják a jó minőségű száraz táplálékokat is. Különösen kedveli a vörös szúnyoglárvát! Színfokozó tápokat is adhatunk, melyeknek magas a karotinoid tartalma, mert a fogságban tenyésztett állatoknál csökken a szép színek intenzitása.

A tenyésztése nem túl nehéz feladat, szabadon, elnyújtottan ívó faj, ikráit elszórja, bár az ivadékok felnevelése némileg trükkös lehet. A tenyésztő akvárium kb. 60 literes legyen, és kissé kemény, lúgos, mintegy 7,5 pH-jú, és kb 26 °C hőmérsékletű vízzel töltsük fel. Egy kis levegő-meghajtású szűrő elegendő lesz az oxigénellátást és az áramlást biztosítani, a szűrésre is szükség van avégett, mivel akár kicsit több, mint egy hétig is eltarthat az ívás. A tartályt tömjük ki finom levelű növényekkel, mint pl. a jávai moha, vagy esetleg nejlon-szálal ívató-csomóval, perlonvattával. Az ívató medence vizéhez adhatunk egy kevés konyhasót is!

A kifejlett halakat legjobb kondicionálni egy külön akváriumban, rengeteg élő és fagyasztott élelemmel. Amikor a halak eléri a megfelelő tenyésztési állapotot, amit a nőstények észrevehető teltsége, és a hímek egymással szinte folyamatos rivalizálása jelez, válasszuk ki közülük a legtestesebb és legjobb színű párt és óvatosan helyezzük át őket az előre elkészített ivató tartályba. A pár ivási periódusa alatt akár minden nap ikráznak. Az ikrák kis szálon függenek a behelyezett perlonvattán, ikráztató csomón vagy növényeken. A szülők fogyaszthatnak az ikrákból, ezért jobban járunk, ha átemeljük az ivadékokat egy külön akváriumba, ajánlott rendszeresen ellenőrizni a berendezést és rendszeresen áttelepíteni az ikrákat a nevelő tartályba, melynek vize azonos legyen a szaporító tartályéval. Az ikrából 7-12 nap alatt úsznak el, a hőmérséklettől függően, az kisméretű ivadékok. Kezdetben apró élőeséggel táplálhatók, mint például a sórák frissen kikelt naupliusza. Az ivadékok lassan nőnek, akár egy évbe is beletelik, mire eléri pompás színeiket.

Típuspéldányát Dr. Marinus Boeseman gyűjtötte, utána nevezték el tiszteletből a fajt. A Boeseman – szivárványhal megismeréséhez és élőhelyének feltérképezéséhez nagyban hozzájárult Gerald Allen és Heiko Bleher munkássága is. 1982-ben került először Európába a faj, s pár évre rá, 1985-ben már Magyarországon is elérhető volt, Zsilinszky Sándor nevéhez köthető az első sikeres tenyésztés. A fajra a '80-as – '90-es években, s azóta a 2000-res években úgyszintén hatalmas igény támadt az akvaristák körében, óriási túlhalászat alá vetve e fajt. A kifogási ráta már a '80-as évek végére elérte a havi 60.000 hím példány befogását, később éves szinten kb. 1 millió egyedre nőtt a vadonból akvarisztikai célokra begyűjtött állatok száma. Ez néhány évtized alatt a kihalás közelébe juttatta tán legszebb szivárványhalunkat, jelenleg (sőt, már 1996 óta) az IUCN Vörös Lista veszélyeztetett fajként tartja számon, 1994-ben már sérülékeny volt! Veszélyeztetettsége végett akváriumban tenyésztett példányokat keressünk, és ne vásároljunk vadonfogott halakat, ezzel is óvva csekély állományait. A túlhalászat mellett az Ayamaru-tóba telepített biotópidegen fajok (pl. ponty, különböző gurámik) is fenyegetik.

Az egyik legcsodálatosabb színezetű akváriumi halunk, ámbár csak úgy egy éves korára éri el szemkápázató színeit. A kereskedésekben gyakran fiatalabb, még aranyárgás – ezüstös példányai kaphatóak, de egész bátran vásároljuk meg őket, nemsokára ugyanis megláthatjuk valódi pompájukat!

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn:-

Eng: Boeseman's rainbowfish, Boseman's Rainbow Fish, Bosemani.

Egyéb köznevei: Boesemans regnbuefisk, Tofarvet Regnbuefisk, Boesemani vikerkala, Boesmani vikerkala, Kultapyrstösateenkaarikala, Boesemans Regenbogenfisch

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Kalászhalak](#)

KULCSSZAVAK:

[Kalászhalak](#), [Melanotaeniidae](#), [Akváriumi halak](#), [1980](#), [akvarisztika](#), [Allen](#), [Boeseman-Szivárványhal](#), [Melanotaenia boesemani](#)

JELLEMZŐK:

[lassan mozgó vízi](#), [nagyon aktív mozgású](#), [Új-Guinea](#), [közepesen aktív mozgású](#), [békés rajhal](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [mindenevő](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [normál \(6.5-7.5 pH\)](#), [középső szint](#), [Ausztrália](#), [felső szint](#), [Észak-Ausztrália](#), [átlagos élethossza 3-6 év](#), [átlagos növényzetigényű](#), [keményvízi 15-20°Nk](#), [normálméretű akvárium 100-200 literig](#), [átlátszó vízi](#), [nagy méretű 10-20 cm](#), [közepesen keményvízi 10-15°Nk](#), [állóvízi](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Adrian R. Tappin: **Rainbowfishes**
- Pasaréti Gyula: **Akvarista műhelytitkok 2.**
- Horn Péter, Zsilinszky Sándor: **Akvarisztika**
- <http://www.seriouslyfish.com/species/melanotaenia-boesemani/>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2009-09-14 09:01:17

Legutolsó frissítés: 2018-01-30 11:06:41

Katalógus ID: 4286

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/kalaszhalak/melanotaenia-boesemani.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva